

Вінницький національний технічний університет
Факультет електроенергетики та електромеханіки
Кафедра філософії та гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та організації освітнього процесу

Олександр ПЕТРОВ
« 22 » 06 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ**

рівень вищої освіти – другий (магістерський)

галузь знань – 14 – Електрична інженерія

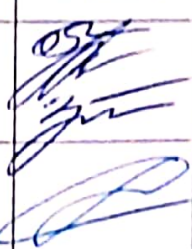
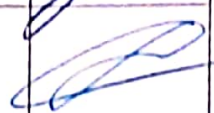

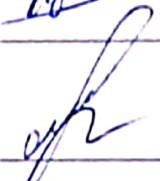
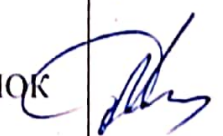

**спеціальності – 141 – Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка**

освітні програми – Електричні станції; Електричні системи і мережі

СУЯ ВНТУ-08-28-РП.003.01:23

2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни
 «Інноваційні та психологічні аспекти сучасної освіти»
 рівень вищої освіти – другий (магістерський)
 галузь знань – 14 – Електрична інженерія
 спеціальності – 141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
 освітні програми – Електричні станції; Електричні системи і мережі
 2023. – 18 с.

	Посада Протокол засідання	ІНБ	Підпис
Розроблено	Д.пед.н., професор каф. ФГП К.пед.н., доцент каф. ФГП К.пед.н., доцент каф. ФГП	Олена ГРЕЧАНОВСЬКА Микола ПРИЦАК Оксана ЗАЛОБІВСЬКА	
Схвалено	Зав. кафедри ФГП Засідання кафедри ФГП (протокол № 19 від 06.06.2023р.)	д.ф.н., проф. Олег ХОМА	
	Гарант освітньої програми Електричні станції	к.т.н., професор Олександр РУБАНЕНКО	
	Гарант освітньої програми Електричні системи і мережі	к.т.н., доцент Юлія МАЛОГУЛКО	
	Голова Методичної комісії ФЕЕЕМ Методична комісія ФЕЕЕМ (протокол № 10 від 12.06.2023р.)	к.т.н., доцент Михайло РОЗВОДЮК	
Затверджено	Голова методичної ради Методична рада ВНТУ (протокол № 11 від 22.06.2023р.)	к.т.н., доцент Олександр ПЕТРОВ	

© О. В. Гречановська, 2023
 © М. Д. Прицак, 2023
 © О. Б. Залобівська, 2023
 © ВНТУ, 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: <u>14 – Електрична інженерія</u>	Обов'язкова (загальна)	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка</u> Освітні програми: <u>Електричні станції;</u> <u>Електричні системи і мережі</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання (реферати, творчі завдання, контрольні роботи, що виконуються під час СРС (домашні контрольні роботи), та ін. визначаються робочим навчальним планом чи рішенням кафедри)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,8	Рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Лекції	
		18 год.	5 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	5 год.
		Лабораторні	
		Не передбачені	Не передбачені
		Самостійна робота	
54 год.	74 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40% - 60%,

для заочної форми навчання – 11% - 89%.

Мова навчання – українська.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Інноваційні та психологічні аспекти сучасної освіти» базується на теоріях психології та педагогіки. Передумовою для вивчення дисципліни є результати навчання під час вивчення в університеті комплексу гуманітарних дисциплін: історія України, історія української культури, філософія, психологія (психологія особистості), політологія

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є набуття магістрантами знань з психології та педагогіки сучасної освіти, зокрема вищої освіти, формування уявлень про стан та перспективи інноваційного розвитку освіти, становлення психолого-педагогічної та інноваційної культури майбутніх викладачів.

Завдання курсу полягає в сприянні набуттю магістрантом, як фахівцем, що не має педагогічної освіти, психологічних та педагогічних знань, умінь та навичок, що покликані допомогти формуванню другої професії – викладача вищого навчального закладу.

ОПП «Електричні станції»

ОПП «Електричні системи і мережі»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, особистісного і професійного розвитку.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати кращі практики у професійній діяльності.

ЗК07. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.

ЗК09. Здатність працювати автономно та в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК09. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень в електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці.

Програмні результати навчання:

РН9. Захищати власні права на інтелектуальну власність і поважати аналогічні права інших.

РН10. Здійснювати пошук освітніх програм, грантів та стипендій Європейського Союзу та інших держав.

РН12. Брати участь у міжнародних наукових конференціях та семінарах, присвячених сучасним проблемам в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.

РН16. Дотримуватися принципів демократії та поваги до прав громадян.

РН19. Демонструвати повагу до самотності представників різних культур і конфесій.

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів проводиться шляхом фронтального, індивідуального чи комбінованого опитування під час практичних занять, колоквіумів, тестування, заліку.

На позааудиторну роботу виносяться вивчення окремих проблем курсу, підготовка до практичних занять, колоквіумів, тестування, заліку.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні та психологічні засади сучасної освіти

Тема 1. Філософсько-методологічні засади розвитку сучасної освіти.

Філософія освіти. Парадигми освіти. Концепт інноваційності в сучасній освіті. Інноваційні основи сучасних наукових підходів в освіті.

Тема 2. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку освіти та вищої освіти.

Історія освіти та вищої освіти. Криза освіти та вищої освіти. Інноваційні процеси в західній та українській освіті: порівняльний аналіз. Реформування освіти в Україні. Україна та Болонський процес. Транскордонне співробітництво в просторі вищої освіти.

Тема 3. Якість вищої освіти: сучасне розуміння та український контекст.

Сутність поняття «якість освіти» та його генеза в сфері вищої освіти. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Міждисциплінарне співробітництво в просторі вищої освіти.

Тема 4. Роль університету в інноваційному розвитку суспільства.

Місії та стратегії університету. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету: основи та інструменти.

Тема 5. Психологічні основи інновацій в освіті.

Основи психології. Основи педагогіки. Педагогічна психологія. Роль психологічного концепту в сучасній освіті. Психологічна готовність до інновацій в освіті.

Тема 6. Психолого-педагогічний процес у сучасній освітній системі вищої школи.

Системний характер освіти. Мета та зміст освіти та вищої освіти. Стандарти освіти. Психолого-педагогічний процес в освіті. Виховна діяльність у вищій школі. Науково-дослідна робота студентів.

Тема 7. Психологічна характеристика студентського віку.

Загальна характеристика студентства. Самовизначення як основне новоутворення студентського віку. Професіоналізація особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Суб'єктність як основа розвитку та самоактуалізації особистості. Розвиток та характеристики суб'єктності особистості. Вплив суб'єктності на самовизначення та професіоналізацію студента. Суперечливості та кризи студентського віку. Типологічні особливості сучасних студентів.

Тема 8. Психологічні основи педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Професіоналізм та педагогічна майстерність викладача. Педагогічна діяльність викладача. Професійні та особистісні аспекти професіоналізму викладача. Педагогічна майстерність викладача. Педагогічна культура викладача. Імідж та авторитет викладача. Типології викладачів.

Тема № 9. Педагогічна комунікація як основа педагогічного процесу у вищій школі.

Педагогічна комунікація. Педагогічна позиція викладача. Педагогічне спілкування як форма педагогічної комунікації. Протиріччя в педагогічній комунікації викладача та студентів. Діалогічна комунікація (спілкування) як умова ефективності педагогічного процесу у вищій школі. Комунікативна компетентність викладача.

Тема 10. Педагогічний конфлікт та шляхи його вирішення.

Конфлікти як форма суспільного буття (форма комунікації). Особливості педагогічних конфліктів та їх психологічний аналіз. Причини педагогічних конфліктів. Управління педагогічним конфліктом. Вирішення педагогічних конфліктів. Особливості конфліктів в процесі дистанційного навчання і в Інтернет-спілкуванні та шляхи їх вирішення.

Тема 11. Риторична культура викладача вищої школи.

Суть та значення риторичної культури викладача вищої школи. Риторична культура викладача вищої школи як багатовимірне особистісне й професійне утворення. Поняття про риторизацію навчального процесу. Структура риторичної культури викладача вищої школи.

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології в освіті

Тема 12. Дидактика вищої школи. Теоретичні засади організації навчального процесу.

Означення та завдання дидактики. Дидактична система. Навчальний процес у вищій школі. Закони, закономірності та принципи навчання. Цілі та зміст навчання у вищій школі.

Тема 13. Психолого-педагогічний аналіз учіння студентів.

Студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності. Суб'єктність студента як психологічна основа його готовності до учіння. Передумови успішності студентів у навчально-професійній діяльності. Адаптація студентів до умов вищого навчального закладу.

Тема 14. Методика викладання у вищій школі. Методи, засоби та форми навчального процесу.

Методика викладання у вищій школі. Проблеми методики викладання вищій школі. Роль знань, умінь та навичок у визначенні компетентності (професійної компетентності) особистості. Методи та засоби навчання. Форми організації освітнього (навчального) процесу.

Тема 15. Інноваційні технології (методи) в освіті.

Методика і технологія. Класифікація педагогічних технологій. Поняття педагогічної інновації. Традиційне та інноваційне навчання. Види інноваційних технологій навчання. Цифрова та змішана освіта. Медіаосвіта як інноваційна технологія. Аудиторні та позааудиторні методи викладання.

Тема 16. Активні та інтерактивні технології (методи) навчання.

Означення активних та інтерактивних технологій (методи) навчання. Види інтерактивних технологій (методів) навчання. Ігрові методи (технології) навчання. Приклади дидактичних та ділових ігор.

Тема 17. Самостійна робота як основа інновацій сучасної освіти.

Самостійна робота студентів та її методика. Властивості аудиторної поза аудиторної та творчої (в тому числі науково-дослідної) самостійної роботи у вищій школі. Навчально-методичний супровід викладачем самостійної роботи студента. Інтегративність наук в процесі самостійної роботи студента. Особливості самостійної роботи під час Інтернет-навчання.

Тема 18. Діагностика навчальних досягнень в сучасній освіті.

Значення діагностики під час освітнього процесу у вищій школі. Особливості контролю, перевірки та оцінювання знань студентів. Способи збору статистичних даних, їх аналіз для виявлення динаміки знань. Психологічний інструментарій педагогічної діагностики.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістового модуля	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		го	л	п	лаб	інд		с.р.	о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1													
Тема 1. Філософсько-методологічні засади розвитку сучасної освіти.	5	1	1	-	-	3	5	0,5	0,5	-	-	4	
Тема 2. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку освіти та вищої освіти.	4	1	0,5	-	-	2,5	3	0,5	0,5	-	-	2	
Тема 3. Якість вищої освіти: сучасне розуміння та український контекст.	2	0,5	0,5	-	-	1	3,5	0,5	-	-	-	3	
Тема 4. Роль університету в інноваційному розвитку суспільства.	2	0,5	-	-	-	1,5	2,5	0,5	-	-	-	2	
Тема 5. Психологічні основи інновацій в освіті.	7	1	2		-	4	6		1			5	
Тема 6. Психолого-педагогічний процес у сучасній освітній системі вищої школи.	4	1	1		-	2	4		-			4	
Тема 7. Психологічна характеристика студентського віку.	4	1	0,5			2,5	4		-			4	
Тема 8. Психологічні основи педагогічної діяльності викладача вищої школи.	4	1	0,5			2,5	4		-			4	
Тема 9. Педагогічна комунікація як основа педагогічного процесу у вищій школі.	5	0,5	1			3,5	3		-			3	
Тема 10. Педагогічний	4	0,5	1			2,5	3		-			3	

конфлікт та шляхи його вирішення.													
Тема 11. Риторична культура викладача вищої школи.	4	1	1			2	3		-				3
Разом за модулем 1	45	9	9			27							
Змістовий модуль 2													
Тема 12. Дидактика вищої школи. Теоретичні засади організації навчального процесу	5	1	1	-	-	3	5,5	0,5	-	-	-		5
Тема 13. Психолого-педагогічний аналіз учіння студентів	6	1	1	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-		7
Тема 14. Методика викладання у вищій школі. Форми організації та методи навчання	5	1	1	-	-	3	6	0,5	0,5				5
Тема 15. Інноваційні технології (методи) в освіті.	10	2	2	-	-	6	6	1	1				4
Тема 16. Активні та інтерактивні технології (методи) навчання.	10	2	2	-	-	6	5	0,5	0,5				4
Тема 17. Самостійна робота як основа інновацій сучасної освіти.	5	1	1			3	7,5		0,5				7
Тема 18. Діагностика навчальних досягнень в сучасній освіті.	4	1	1			2	5						5
Контрольна робота для студентів заочної форми навчання	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-		К/р I-6 год	-
Разом за модулем 2	45	9	9			27							
Усього годин	90	18	18	-	-	54	90	5	5	-	6		74

**6. Теми семінарських занять
навчальним планом не передбачені**

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1		
1	Тема Пр1. Філософсько-методологічні засади розвитку сучасної освіти.	1	0,5
2	Тема Пр2. Сучасний стан та перспективи розвитку освіти та вищої освіти. Мета та якість освіти. Інноваційність сучасної освіти.	1	0,5
3	Тема Пр3. Психологічні основи інновацій в освіті.	2	1
4	Тема Пр4. Психолого-педагогічний процес у сучасній освітній системі вищої школи.	1	-
5	Тема Пр5. Психолого-педагогічні засади діяльності викладача та студентів.	1	-
6	Тема Пр6. Педагогічна комунікація.	1	-
7	Тема Пр7. Управління педагогічними конфліктами та їх вирішення.	1	-
8	Тема Пр8. Риторична культура викладача та студентів.	1	-
	Змістовий модуль 2		
9	Тема Пр9. Дидактичний процес у вищій школі.	1	-
10	Тема Пр10. Психолого-педагогічний аналіз учіння студентів.	1	0,5
11	Тема Пр11. Методика викладання у вищій школі. Форми організації та методи навчання.	1	0,5
12	Тема Пр12. Інноваційні технології та методи навчання.	2	1
13	Тема Пр13. Дистанційна та змішана освіта.	1	-
14	Тема Пр14. Дидактичні та ділові ігри в освітньому процесі.	1	0,5
15	Тема Пр15. Самостійна робота як основа інновацій сучасної освіти.	1	0,5
16	Тема 16. Діагностика навчальних досягнень в сучасній освіті.	1	-
	Усього годин	18	5

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема Ср1. Філософсько-методологічні засади розвитку сучасної освіти.	3	4
2	Тема Ср2. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку освіти та вищої освіти. Мета та якість освіти. Інноваційність сучасної освіти. Роль університетів в розвитку освіти.	5	7
3	Тема Ср3. Психологічні основи інновацій в освіті.	4	5
4	Тема Ср4. Психолого-педагогічний процес у сучасній освітній системі вищої школи.	2	4

5	Тема Ср5. Психолого-педагогічні засади діяльності викладача та студентів.	5	8
6	Тема Ср6. Педагогічна комунікація (взаємодія) як методологічна та методична основи педагогіки вищої школи.	3,5	3
7	Тема Ср7. Педагогічний конфлікт та шляхи його вирішення.	2,5	3
8	Тема Ср8. Риторична культура викладача вищої школи.	2	3
9	Тема Ср9. Дидактика вищої школи. Теоретичні засади організації навчального процесу.	3	5
10	Тема Ср10. Психолого-педагогічний аналіз учіння студентів.	4	7
11	Тема Ср11. Методика викладання у вищій школі. Форми організації та методи навчання.	3	5
12	Тема Ср11. Інноваційні технології (методи) в освіті.	12	8
13	Тема Ср13. Самостійна робота як основа інновацій сучасної освіти.	3	7
14	Тема Ср14. Діагностика навчальних досягнень в сучасній освіті.	2	5
	<i>Усього годин</i>	54	74

9. Індивідуальні завдання

За рішенням кафедри здобувачі готують творчі завдання, реферати з окремих тем курсу та доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію підрозділів ВНТУ.

10. Методи навчання

Лекція, проблемна лекція, демонстрація, зокрема, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні роботи, підготовка творчих робіт, рефератів, доповідей науково-дослідного характеру, зокрема, на щорічну науково-технічну конференцію підрозділів ВНТУ.

11. Засоби діагностування результатів навчання

Поточний контроль, який здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час практичних занять, тестування, колоквіум, залік.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100	
T1	T2	T3	...	T8	T9	T11	T12		...
50 балів				50 балів					

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: в балах та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
64-74	D
60-63	E
35-59	FX незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 2 - Кількість і зміст модулів

Модуль	Кредити	Лекції (год.)	Лаб. роботи. Кількість (роб./год)	Практичні заняття (семінари) (год.)	Індивідуаль на робота	Колоквіуми
I	1,5	9	—	9	1	1
II	1,5	9	—	9	1	1

Таблиця 3 – Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Модуль 1	Модуль 2
1. Виконання практичних завдань	20	20
2. Індивідуальні завдання	10	10
3. Колоквіум	20	20
Всього	50	50

13. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За бальною шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	90-100	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, сформовано необхідні практичні навички вирішувати завдання з організації професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	82-89	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо організації професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	75-81	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо організації професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	64-74	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень реструктуризації та санації; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.

	60-63	Е	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
І Низький	35-59 незадовільн о з можливістю повторного складання	FX	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	0-34 незадовільн о з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни	F	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

14. Рекомендована література

Базова

1. Васянович Г.П. Педагогічна естетика: навч. посібник / Васянович Г.П. –Л.: Норма, 2021. – 464 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник / Київ: ЦНЛ. – 2018. – 384 с.
3. Гречановська О.В. Педагогічна система формування конфліктологічної культури в майбутніх фахівців технічних спеціальностей : монографія / Гречановська О.В. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. – 440 с.
4. Гречановська О.В. Метод проектів у розвитку навичок самоосвіти студентів технічних ЗВО / Гречановська О.В. // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : збірник наукових праць. Серія «Педагогічні науки». – Ізмаїл :РВВ ІДГУ, 2019.– С. 123 –131.
5. Гречановська О.В. [Робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» методичні рекомендації. 2018. http://posibnyky.vntu.edu.ua/pz/index.html](http://posibnyky.vntu.edu.ua/pz/index.html)
6. Гречановська О.В. Використання ігрових форм при вивченні гуманітарних дисциплін в технічних ВНЗ /Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр. Випуск 51 – Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2018. – С. 88 – 93.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / Дичківська І.М. – [3-е вид., доповн.] – К.: Академвидав, 2015. – 304 с.
8. Дяченко Н.О. Педагогічні задачі в професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник / Дяченко Н.О. – К. : Видавництво Ліра-К, 2015. – 84 с.
9. Залюбівська О. Б. Інтерактивна технологія формування риторичної культури майбутніх викладачів вищої школи // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2018. – № 5. С. 105–113.

10. Залюбівська, О. Б. Педагогічні умови формування риторичної культури майбутніх викладачів технічних університетів та їх реалізація // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2016 р. – № 6. – С. 101–106.
11. Залюбівська О. Б. Риторична культура викладача технічного університету: структурні особливості // Освітологічний дискурс. – 2014. – № 3 (7). – С. 5667.
12. Залюбівська, О. Б. Риторичний ідеал викладача технічного університету: сутність, зміст і структура. / О. Б. Залюбівська, О. В. Діденко. – ScientificJournal «ScienceRise: PedagogicalEducation». – 2017. - № 2 (10). – С. 31 – 35.
13. Інноваційні технології навчання у процесі розвитку самоосвітньої компетентності студентів технічних ЗВО : електронний навчально-методичний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / Петрук В. А., Гречановська О. В. , Сабадош Ю. Г. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 69 с.
14. Каплінський В.В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загальнопедагогічної підготовки: теорія і практика: монографія / Каплінський В.В. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. – 492 с.
15. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / Каплінський В.В. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
16. Методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» для магістрантів усіх спеціальностей / уклад. М.Д. Прищак. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 58 с.
17. Мешко О.І. Психологія вищої школи : навч.посібник / Мешко О.І. – Тернопіль: «Вектор»,2018. – 196 с.
18. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва / за заг. ред. О.І. Федоренко. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. – 240 с.
19. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокошко, О.Б. Голік. – Бердянськ: БДПУ, 2020. – 517 с.
20. Педагогічний практикум: методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» усіх спеціальностей / Уклад. О.Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 51 с.
21. Прищак М.Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / М.Д. Прищак, О.Б. Залюбівська.– Вінниця : ВНТУ, 2020. – 160 с.
22. Прищак М. Д. Комунікативність як методологічна основа розвитку освіти /Прищак М. Д. // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вип. 30 Серія : Педагогіка і психологія : Збірник наукових праць. – Вінниця, 2010. – С. 23 – 26
23. Прищак М. Д. Освіта ХХІ століття: пошук парадигми / Прищак М. Д. // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 55. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. – С. 24 – 29.
24. Супрун М. О. Педагогіка: підручник / Супрун М.О. – К.: КДА, 2018. – 400 с.

Допоміжна

1. Daniele Novara. La grammatica dei conflitti. L'arte maieutica di trasformare la contrarietà in risorse. Sonda, 2017. 191 p.
2. Castillo F.G. (2020) Innovative Pedagogy for Higher Educational Institution: The Teacher Point of View. In: Al-Masri A., Al-Assaf Y. (eds) Sustainable Development and Social Responsibility – Volume 2. Advances in Science, Technology & Innovation (IEREK Interdisciplinary Series for Sustainable Development). Springer, Cham, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-32902-0_13
3. Hrechanovska Olena. Role of the method of projects in the independent work on the humanitarian disciplines of students of technical institutions of higher education in the process of formation of

- conflictological culture/ OlenaHrechanovska // Modern Science – Modern veda/ - Praha/ - Ceskarepublika, Nemoros/ – 2019/ –№ 4. С. 63 – 71.
4. Johnstone, K., Marquis, E., &Puri, V. (2018). Public pedagogy and representations of higher education in popular film: New ground for the scholarship of teaching and learning. *Teaching & Learning Inquiry*, 6(1). <http://dx.doi.org/10.20343/teachlearningqu.6.1.4>
  5. Morley, D., & Jamil, M. G. (2020). Applied pedagogies in higher education - real world learning and innovation across the curriculum. Palgrave Macmillan Ltd. <https://pure.solent.ac.uk/en/publications/applied-pedagogies-in-higher-educationreal-world-learning-and-in>
  6. L.Morozova, O.Morozova,, V.Drabovska, O.Hrechanovska, L.Martirosian, V.Benera. Formation of National Culture and National Consciousness in the Postmodern Society. 2021, Volume 12, Issue 1Sup1, pages: 257-270| <https://doi.org/10.18662/po/12.1Sup1/283> (WOS).
  7. V.Pasternatskyi, V.Nosachenko, O.Hrechanovska, S.Bilozerska, V.Railianova, O.Zabudkova Teacher Self-Education in a Pedagogical Context: Posthistory. *Postmodern Openings* December, 2022 Volume 13, Issue 4, pages: 216-230. https://www.researchgate.net/publication/365844889_Teacher_Self-Education_in_a_Pedagogical_Context_Posthistory
  8. Healey, M., Flint, A., & Harrington, K. (2016). Students as partners: Reflections on a conceptual model. *Teaching & Learning Inquiry*, 4(2), 1-13.
  9. Hrechanovskai Olena, Yastochkinai Irina, Tatarinai Olha, Zverkhanovskyi Oleksandr, Borin Kyrylo. Online education obstacles and prospects for students' learning. *Laplageem Revista (International)* vol. 7, n. 1, Jan.-Apr. 2021, p 531-542. DOI: <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202171854p.531-542> (WOS).
  10. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. / О.В. Скрипченко та ін. Київ: Карввела, – 2019. – 400 с.
  11. Гречановська О.В. Роль інноваційних технологій у процесі вивчення гуманітарних дисциплін та формування конфліктологічної культури у студентів технічних ЗВО. // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук.пр. - № 2 (65), 2019. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. – С. 58 – 64.
  12. Прищак М. Д. Учатися бути вільним: суб'єктність як мета освіти /Прищак М. Д. // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 60. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2019. – С. 38 – 44.
  13. Прищак М.Д. Психологія. Ч. I. : навч. посібник / М.Д. Прищак, Л.А. Мацко. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 141 с.
  14. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник / Прокопів Л. – Івано-Франківськ, 2017. – 166 с.
  15. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вашої школи : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / І.В. Зайченко, В.М. Теслюк, А.А. Кал енський. - Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 484 с.
  16. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту / Робінсон, К. – Львів : Літопис, 2016. – 258 с.
  17. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін.; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. –Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018.– 323 с.
  18. Технології дистанційного професійного навчання. Методичний посібник / [О. В. Базелюк, О. М. Спрін, Л. М. Петренко, А. А. Каленський та ін.]. – Житомир: «Полісся», 2018.– 160 с.
  19. Шлейхер А. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Шлейхер А. – Львів : Літопис, 2018. – 296 с.
  20. Шоробура І.М. Тренінги з освітнього менеджменту: навч. посіб./ Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2018. - 242 с.

Інформаційні ресурси

1. Система підтримки навчального процесу ВНТУ JetIQ. Режим доступу: <https://iq.vntu.edu.ua/>
2. Етичний кодекс ученого України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09>
3. Європейська Федерація Коучингу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eurocoach.eu/ru/ecf-segodnya/>
4. Закон України «Про освіту». – Освіта, 2014. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Про вищу освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради України від 19.09.2014 р. № 37–38. С. 2716. Ст. 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Національна стратегія розвитку освіти України на період 2012–2021 рр. [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>)
7. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 грудня 2015 р. № 848-VIII. URL: <http://vnz.org.Ua/zakonodavstvo/12-zakonukrayinypro-naukovu-i-naukovo-tehnichnu-diyalnist>
8. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2015 р. № 266. URL:<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/101-perelik-galuzei-znan-i-spetsialnostei>
9. «Навыки XXI века»: новая реальность в образовании: интервью с профессором Мельбурнского университета П.Гриффином. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvitnova.com.ua/posts/10-navyky-xxi-veka-novaia-realnost-v-obrazovanii>.
10. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 25.04.2013. – [Електронний ресурс]. Режимдоступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/zO703-13>.
11. Прищак М.Д. Психологія. Ч. I. : навчальний посібник / Прищак М.Д., Мацко Л.А. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/> (2013) Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 50376 від 22.07.2013 року.
12. [Робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» / Уклад. Гречановська О.В. / 2018. \[Електронний ресурс\] : Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/pz/index.html>](http://posibnyky.vntu.edu.ua/pz/index.html)

ЛИСТОК РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

Номер зміни	Номер та дата протоколу засідання кафедри	Номер пункту, що змінюється, та зазначення зміни	Підпис завідувача кафедри
	№ _____ від ____ . ____ .2024 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ _____ від ____ . ____ .2025 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ _____ від ____ . ____ .2026 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ _____ від ____ . ____ .2027 р.	Змін немає / зазначити зміни	